

Ἡ Θεία Ἀποκάλυψη (Ἀλεβιζόπουλος Ἀντώνιος Πρεσβύτερος (+))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη ἡ Ἐκκλησία δέν θεμελιώνεται πάνω σέ γραπτά κείμενα, ἀλλά στήν ὁμολογία πῶς ὁ Χριστός εἶναι Θεάνθρωπος, πῶς δηλαδή στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐνώθηκε ὁ Θεός μέ τόν ἄνθρωπο «ἀδιαιρέτως, ἀτρέπτως, ἀσυγχύτως, ἀχωρίστως», καί ὁ ἄνθρωπος ἦλθε σέ πραγματική κοινωνία μέ τόν Θεό, στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐνώθηκε ὑποστατικά, δηλαδή σέ μία καί μοναδική ὑπόσταση, ὁ Θεός καί ὁ ἄνθρωπος.

Ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ συνεχίζει νά εἶναι ὑποστατικά ἐνωμένος μέ τό σῶμα Του καί σάν κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πάντοτε ἐνωμένος μαζί μας (Ματθ. ιη' 20. κη' 20). Τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ ἐνεργοποιεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα στή Ζωή τῆς Ἐκκλησίας (Α' Κορ. ιβ' 3), γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία εἶναι «στῦλος καί ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α' Τιμ. γ' 15. Πρβλ Α' Κορ. β' 7-11).

Στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, «στούς ἀγίους» παραδόθηκε ἡ ἀγία μας πίστη «ἄπαξ», μιὰ γιά πάντα, ὅποιος δέν ἀνήκει σ' αὐτό τό σῶμα, δέν μπορεῖ νά ἐρμηνεύσει σωστά τήν ἀγία Γραφή (Β' Θεσ. γ' 6. Β' Πέτ. γ' 16. Ἰούδα 3-4). Μ' αὐτή τήν ἔννοια ἡ ἱερή παράδοση εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἱερή μνήμη τῆς Ἐκκλησίας, πού διαφυλάσσεται σάν πολύτιμος θησαυρός (Β' Τιμ. α' 13-14).

Ἡ ἀγία Γραφή δέν περιλαμβάνει τήν πληρότητα τῆς θείας ἀποκάλυψης. Ἦδη ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη ὑπογραμμίζεται ἡ σημασία τῆς προφορικῆς παράδοσης καί ἡ φροντίδα γιά τή μετάδοσή της ἀπό γενεά σέ γενεά (Ψαλμ. μγ' 2 / μδ' 1. Ἰωήλ α' 3). Ἡ Καινή Διαθήκη σημειώνει πώς δέν περιέχει τήν πληρότητα τῶν λόγων καί τῶν ἔργων τοῦ Χριστοῦ (Ἰω. κα' 25).

Ἡ ἴδια ἡ ἀγία Γραφή κάνει χρήση τῆς παράδοσης (Ἄριθ. κά' 14-15. Ματθ. β' 23. Πράξ. κ' 35. Β' Τιμ. γ' 8. Ἰούδα 14). Ὁ Χριστός δέν παρακίνησε τούς μαθητές του νά γράψουν βιβλία, ἀλλά νά κηρύξουν, ὑποσχόμενος πώς θά βρῖσκεται γιά πάντα

μαζί τους (Ματθ. κη' 20) και ότι θα τους αποστείλει τό Πνεῦμα τό Ἅγιο γιά νά μείνει μαζί τους (Ίω.ιδ' 16), νά τους διδάξει και νά τους ὑπενθυμίσει τό κήρυγμά Του (Ίω. ιδ' 25-26) νά τους ὀδηγήσει «εἰς ὄλην τήν ἀλήθεια», ἀποκαλύπτοντας σ' αὐτούς τό βαθύτερο νόημα τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ, ὅλα ἐκεῖνα πού μέ τίς δικές τους δυνάμεις δέν μπορούσαν νά «βαστάξουν» (Ίω. ιστ' 12-15).

Ἀλλά και οἱ ἀπόστολοι δέν περιορίσθηκαν στά γραπτά κείμενα, μετέδωσαν στούς πρῶτους χριστιανούς πολύ περισσότερα ἀπό ἐκεῖνα πού κατέγραψαν «διά χάρτου και μελάνης» (Β' Ίω. 12. Γ' Ίω. 13-14. Α' Κορ. ια' 34). Μερικά ἀπό τά γραφόμενα ἀποδείχθηκαν ὅτι ἔχουν καιρική σημασία, γιατί δέν διατηρήθηκαν στήν Ἐκκλησία: ὁ ἀριθμός τῶν διακόνων (Πράξ. στ' 3), τό τάγμα τῶν χηρῶν (Α' Τιμ. ε' 9), τό κάλυμμα τῶν γυναικῶν (Α' Κορ. ια' 5), τό νίψιμο τῶν ποδιῶν (Ίω. ιγ' 14).

Στό κέντρο τῆς ἀγίας Γραφῆς εἶναι τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ (Ίω. ε' 38-39. Γαλ γ' 24), χωρίς τό Χριστό δέν μπορούμε νά κατανοήσουμε τήν ἀγία Γραφή (Β' Κορ. γ' 14). Ἔτσι ἡ ἐνότης στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή στήν Ἐκκλησία, ἐξασφαλίζει τήν καθαρότητα τῆς εὐαγγελικῆς ἀλήθειας (Α' Τιμ. γ' 15).

Ἡ ἀγία Γραφή δέν ἀπευθύνεται σέ διασκορπισμένα ἄτομα, ἀλλά σέ πιστούς, πού εἶναι συγκροτημένοι σέ ἕνα σῶμα. Ἡ ἱερή παράδοση εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα μέσα στήν ὁποία τό σῶμα ζεῖ και κατανοεῖ ὀρθά τήν ἀλήθεια, εἶναι ἡ διαρκῆς ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ συνείδησή της, ὄχι προσωπικές γνώμες, διδασκαλίες, ἐντάλματα ἀνθρώπων (πρβλ Ἦσ. κθ' 13. Ματθ. ιε' 3.4.9. Μάρκ. ζ' 8. Κολ β' 8).

Μέ βάση τό θησαυρό τῆς ἱερῆς μνήμης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ μελέτη τῆς ἀγίας Γραφῆς ὀδηγεῖ στήν ἐνότητα, ὄχι στή διάσπαση τῆς Ἐκκλησίας.

Μ' αὐτό τόν τρόπο ἐκπληρώνεται ἡ ἐπιθυμία τοῦ Χριστοῦ γιά ἐνότητα τῶν πιστῶν (Ίω. ιζ' 20--21). Γι' αὐτό και οἱ ἀπόστολοι συνιστοῦσαν τούς χριστιανούς νά κρατοῦν τίς παραδόσεις, δηλαδή τόν θησαυρό πού τούς ἐμπιστεύθηκαν (Α' Κορ. ια' 2. Φιλιπ. δ' 9), «εἴτε διά λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς» (Β' Θεσ. β' 15. πρβλ Β' Τιμ. α' 13).

Οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας τοποθετήθηκαν στή θέση αὐτή γιά νά ἀγρυπνοῦν, νά εἶναι δηλαδή Φύλακες (= ἐπίσκοποι) τῆς καθαρότητας τῆς ζωῆς και τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας (Πράξ. κ' 28-31): «νά ἀναζωπυρῆς τό χάρισμα τοῦ Θεοῦ, τό ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ διά τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου... Κράτει τό ὑπόδειγμα τῶν ὑγιαίνοντων λόγων, τούς ὁποίους ἤκουσας παρ' ἐμοῦ... τήν καλήν παρακαταθήκην φύλαξον διά τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν». (Β' Τιμ. α' 6. 13. 14) «και ὅσα ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διά πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θά εἶναι ἱκανοί νά διδάξουν και ἄλλους»

(Β' Τιμ. β' 2).

Μέ άλλα λόγια ή αποστολική διαδοχή συμβαδίζει μέ τήν αποστολική διδαχή. Μέ αὐτή τήν ἔννοια κατανοοῦμε τούς λόγους τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου (†110): «Διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ή ἀληθινή μας Ζωή, εἶναι ή γνώμη τοῦ Πατρός, ὅπως ἐπίσης καί οἱ ἐπίσκοποι οἱ ὁποῖοι ἔχουν κατασταθεῖ εἰς τά πέρατα τῆς γῆς εἶναι μέ τήν γνώμη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «έν Ἰησοῦ Χριστοῦ γνώμη». Λοιπόν, πρέπει καί σεῖς νά παρακολουθεῖτε τή γνώμη τοῦ ἐπισκόπου, πράγμα τό ὁποῖο καί κάμνετε, διότι τό ἄξιον τοῦ ὀνόματός του πρεσβυτέριό σας, τό ὁποῖον εἶναι καί τοῦ Θεοῦ ἄξιο, εἶναι συνηρμοσμένο μέ τόν ἐπίσκοπο, ὅπως οἱ χορδές εἰς τήν κιθάρα» (Ἰγν., Ἐφεσ. ΠΙ, 2--IV,Ι).

Ἡ διδασκαλία αὐτή δέν εἶναι σημερινή, εἶναι πρωτοχριστιανική πεποίθηση: «Ἀπό τά δόγματα καί τάς ἀληθείας πού φυλάσσει ή Ἐκκλησία, ἄλλα μέν τά ἔχομε πάρει ἀπό τήν γραπτήν διδασκαλίαν, ἄλλα δέ πού μυστικῶς ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν τά ἔχομε κάμει δεκτά ἐκ τῆς παραδόσεως τῶν ἀποστόλων. Καί τά δύο στοιχεῖα, καί ή γραπτή καί ή προφορική παράδοσις, ἔχουν τήν αὐτήν σημασίαν διά τήν πίστιν. Καί κανείς ἐξ ὧσων ἔχουν καί μικράν γνώσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν δέν ἐγείρει ἀντίρρησιν ἐπ' αὐτῶν. Διότι ἄν ἐπιχειρούσαμε νά ἐγκαταλείψωμεν ὅσα ἐκ τῶν ἐθῶν εἶναι ἄγραφα, διότι δῆθεν δέν ἔχουν μεγάλην σημασίαν, χωρίς νά τό καταλάβωμε θά ἐζημιώναμε τό εὐαγγέλιον εἰς τήν οὐσίαν του ἢ μᾶλλον θά μεταφέραμε τό κήρυγμα εἰς κενόν νοήματος ὄνομα» (Μ. Βασιλ., Περί Ἁγίου Πνεύματος, κζ' 66).

Στήν ἐποχή λοιπόν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅποιος εἶχε ἀκόμη καί, «μικράν γνώσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν», παραδεχόταν πῶς ή θεία ἀποκάλυψη διαφυλάχθηκε μυστικά στήν Ἐκκλησία σέ ὅλη της τήν πληρότητα. Γιά παράδειγμα ὁ Μ. Βασίλειος ἀναφέρει τή συνήθεια «οἱ ἐλπίζοντες εἰς τό ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» νά φανερώνουν τήν πίστη τους «μέ τό νά κάνουν τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ».

Ἐδῶ λοιπόν ἔχομε βασική διαφορά μέ τόν προτεσταντικό κόσμο. Τό ἀξίωμα «μόνη ή Γραφή» ἀφήνει ἀκάλυπτη καί αὐτή τήν ἴδια τή Γραφή, ἐκτεθειμένη στήν «ἐρμηνευτική ἀθηντία καί στό ἀλάθητο τοῦ καθενός πάστορα.

Ἡ ἁγία Γραφή δέν εἶναι δυνατόν νά ἀπολυτοποιηθεῖ, γιατί αὐτό θά ἀντικαθιστοῦσε τό Ζωντανό Χριστό μέ τό γράμμα τῆς Βίβλου, πού θεοποιεῖται ξεκομμένο ἀπό τή Ζωή τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀπό τή ζωή τῶν ἁγίων (Ἰούδα 3). Ἡ ἁγία Γραφή εἶναι «λόγος γιά τόν Θεό πού πέρασε ἀπό τήν καρδιά τῶν ἁγίων, εἶναι ὁ περί Θεοῦ λόγος τοῦ Θεοῦ» (Γ. Μεταλληνός), ή ἀλήθεια πού παραδόθηκε «ἄπαξ» στους ἁγίους (Ἰούδα 3) καί μάλιστα ὄχι ὀλόκληρη ή ἀλήθεια, ἀλλά μέρος της. Δέν μπορεί

νά νοηθεῖ ξεκομμένη ἀπό τήν Ἐκκλησία (Α' Τιμ. γ' 15).

Ἡ Ἐκκλησία, λέγει ἡ κίνηση (ὀμιλεῖ γιά Προτεσταντικές ὁμάδες), ἀποτελεῖται ἀπό ὅσους στηρίζουν τή Ζωή τους στό γράμμα τῆς Βίβλου. Ταυτόχρονα ὅμως ὑπογραμμίζει τήν ἀπόλυτη αὐτονομία τῆς κάθε κοινότητας, ἀκόμη καί σέ θέματα πού ἀφοροῦν τήν πίστη καί τή ζωή. Αὐτό σημαίνει πῶς ἡ κάθε κοινότητα, καί εἰδικότερα ὁ κάθε ποιμένας, ἀναγνωρίζει σάν ἀνωτάτη ἐρμηνευτική αὐθεντία τῆς Γραφῆς μόνο τόν ἑαυτό του. Στό ὄνομα αὐτοῦ τοῦ «ἀλάθητου» μπορεῖ νά χαρακτηρίζει τούς ἄλλους, πού διαφωνοῦν μαζί του, σάν «ἐκτός Ἐκκλησίας». Μέ αὐτό τόν τρόπο ἐρμηνεύεται τό γεγονός ὅτι οἱ λεγόμενες «ἐλεύθερες ἐκκλησίες» διασπῶνται συνεχῶς, μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργοῦνται νέα σχίσματα. Ἡ καθεμίᾳ ἀπό τίς σχισματικές ὁμάδες φρονεῖ πῶς μόνο αὐτή κατέχει τήν «πληρότητα τῆς ἀλήθειας».

Πηγή: agiazoni.gr